

ARALIK AYI FİYAT GELİŞMELERİ

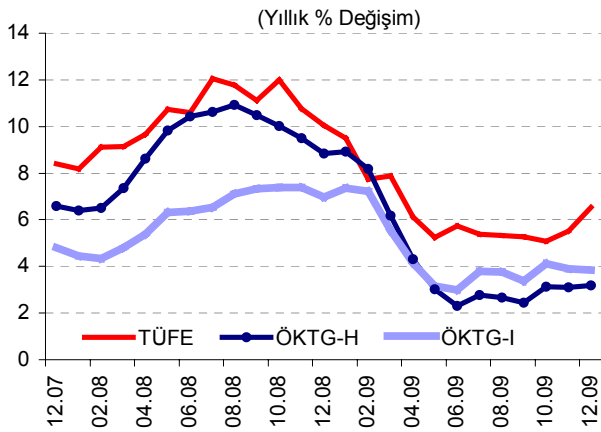
Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

5 Ocak 2010

ÖZET...

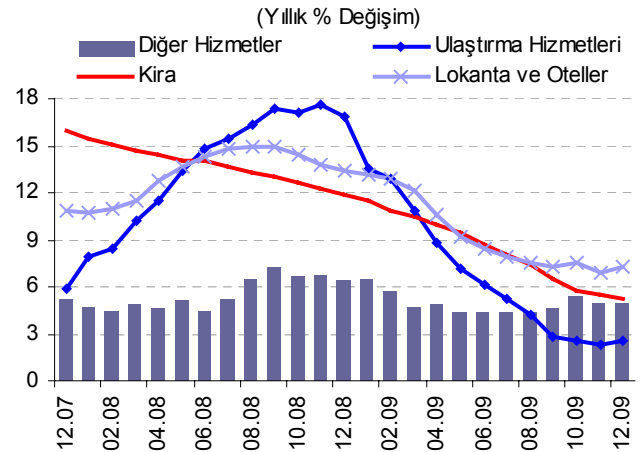
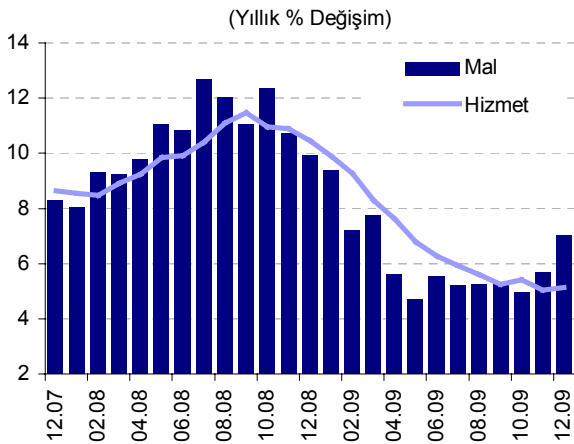
Aralık ayında tüketici fiyatları yüzde 0,53 oranında yükselmiş, yıllık enflasyon 1 puan artarak yüzde 6,53 olmuştur. Daha önceki raporlarda da öngörüldüğü gibi, bu yükseliş büyük ölçüde enerji fiyatlarının oluşturduğu baz etkisinden ve işlenmemiş gıda fiyatlarındaki yüksek artışlardan kaynaklanmıştır. Genel fiyatlama davranışlarında bir bozulma gözlenmezken, hizmet fiyatlarının artış oranı ve diğer temel enflasyon göstergeleri orta vadeli hedeflerle uyumlu seyrini devam ettirmiştir. Kamu fiyat ayarlamaları ve baz etkileri nedeniyle yıllık enflasyonun Ocak ayında da yükseleceği, ancak temel enflasyon göstergelerinin düşük seviyelerini koruyacağı tahmin edilmektedir.

...DEĞERLENDİRMELER...

Aralık ayında tüketici fiyatları yüzde 0,53 oranında yükselmiş, yıllık enflasyon 1 puan artarak yüzde 6,53 olmuştur. Enerji, işlenmemiş gıda, alkollü içecekler ve tütün ürünleri ile altını dışlayan ÖKTG-H endeksinin yıllık artış oranı yüzde 3,18, bu endeksten işlenmiş gıda ürünleri çıkarılarak elde edilen ÖKTG-I göstergesinin yıllık artış oranı ise yüzde 3,84 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Aralık ayında mal ve hizmet gruplarında fiyatlar sırasıyla yüzde 0,57 ve yüzde 0,40 oranında yükselmiştir. Böylelikle, yıllık enflasyon mal grubunda yüzde 7,01, hizmet grubunda ise yüzde 5,13 olarak gerçekleşmiştir.

Yıllık artış oranındaki sınırlı yükselişe rağmen, mevsimsellikten arındırılmış veriler hizmet fiyatlarının Aralık ayında da ılımlı seyrini sürdürdüğüne işaret etmektedir. Böylelikle, grup yıllık enflasyonu 2009 yılını tarihsel olarak düşük bir seviyede tamamlamıştır. Yıl genelinde, tüm hizmet ana alt gruplarının yıllık enflasyonlarında belirgin bir düşüş eğilimi gözlenmiştir. Bu azalış, ulaştırma hizmetlerinde 14,4 puan, kira ve lokanta-oteller alt gruplarında ise sırasıyla 6,6 ve 6,1 puan olmuştur.

ARALIK AYI FİYAT GELİŞMELERİ

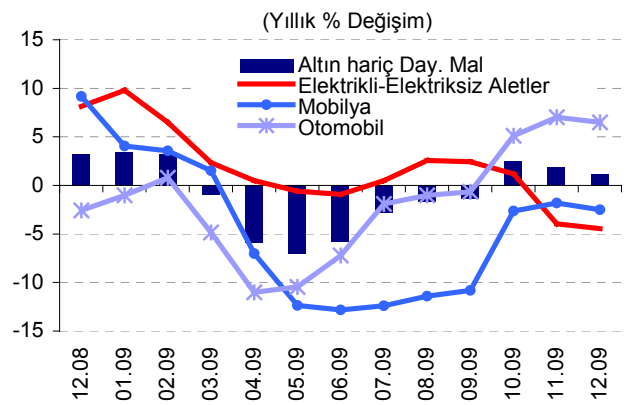
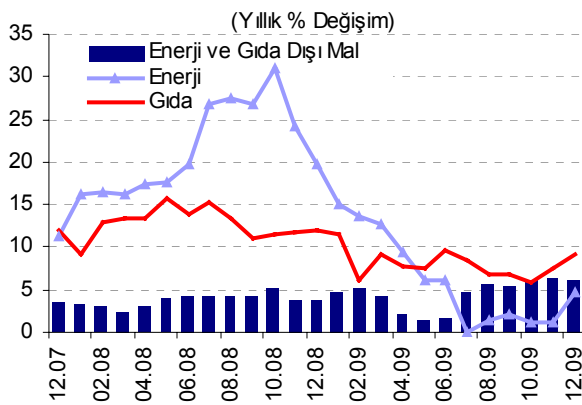

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

5 Ocak 2010

Aralık ayında, enerji fiyatları yüzde 0,65 oranında yükselmiştir. Bu gelişmede, tüp gaz fiyatlarının yüzde 3,18 oranında artması temel belirleyici olmuştur. Ayrıca, akaryakıt fiyatları, uluslararası petrol fiyatları gelişmelerine bağlı olarak yüzde 0,68 oranında yükselmiştir. Aylık enflasyondaki bu görünüme ilaveten geçtiğimiz yılın aynı ayındaki düşük bazın da etkisiyle grup yıllık enflasyonu belirgin olarak yükselerek yüzde 4,64 olmuştur. Önümüzdeki aylarda enerji fiyatlarında baz etkisinin hissedilmeye devam edeceği tahmin edilmektedir.

Enerji ve gıda dışı mal grubu fiyatları yıllık artış oranı 0,25 puan azalarak yüzde 6,15'e gerilemiştir. Giyim ve ayakkabı grubunda indirimler bir önceki yıla kıyasla daha sınırlı kalırken, dayanıklı tüketim malı (altın hariç) ve ilaç fiyatları azalış kaydetmiştir. Altın fiyatları ise yükseliş eğilimini Aralık ayında da sürdürmüş ve 2009 yılı genelinde yüzde 34,16 oranında artmıştır.

Dayanıklı mal (altın hariç) grubu fiyatları Aralık ayında yüzde 1,04 oranında gerilemiştir. Bu gelişmede, sırasıyla yüzde 1,79 ve yüzde 1,39 oranlarında gerileyen otomobil ve mobilya fiyatları belirleyici olmuştur. Böylelikle, 2009 yılı genelinde dayanıklı tüketim malları fiyatları yüzde 1,22 ile sınırlı bir oranda artmıştır. Alt gruplar bazında, mobilya ve beyaz eşya gruplarında fiyatların bir önceki yıldaki düzeyinin altında kaldığı dikkat çekmektedir.

	Aylık Yüzde Değişim		Yıllık Yüzde Değişim	
	Aralık 2009	Aralık 2008	Aralık 2009	Aralık 2008
TÜFE	0,53	-0,41	6,53	10,06
1. Mallar	0,57	-0,66	7,01	9,93
Enerji	0,65	-2,58	4,64	19,81
İşlenmemiş Gıda	3,97	1,01	19,35	7,87
İşlenmiş Gıda	0,59	0,04	1,04	15,46
Enerji ve Gıda Dışı Mallar	-0,97	-0,74	6,15	3,75
Dayanıklı Mallar	-0,72	0,11	3,76	5,54
Altın Hariç Dayanıklı Mallar	-1,04	-0,43	1,22	3,19
Yarı Dayanıklı Mallar	-0,35	-2,38	4,55	11,54
Dayanısız Mallar	1,61	0,42	9,80	9,99
2. Hizmetler	0,40	0,32	5,13	10,46
Kira	0,26	0,39	5,28	11,85
Lokanta ve Oteller	0,63	0,23	7,31	13,44
Ulaştırma Hizmetleri	0,68	0,49	2,53	16,89
Diğer Hizmetler	0,25	0,28	4,96	6,40

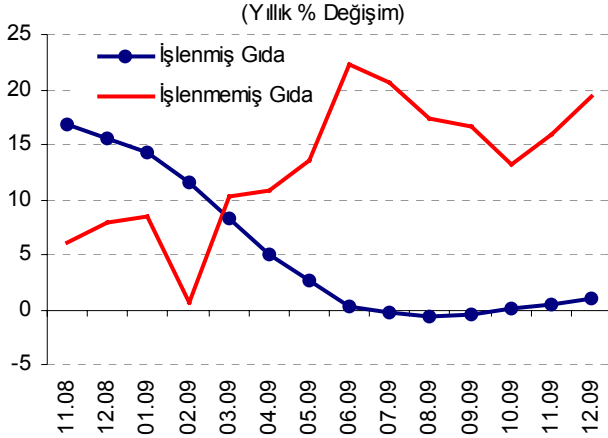
Kaynak: TÜİK, TCMB.

ARALIK AYI FİYAT GELİŞMELERİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

5 Ocak 2010

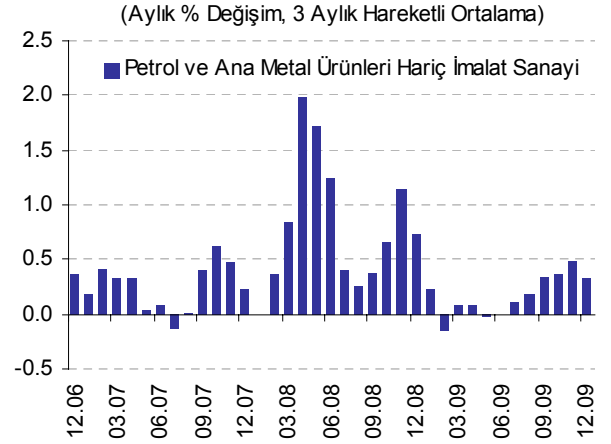
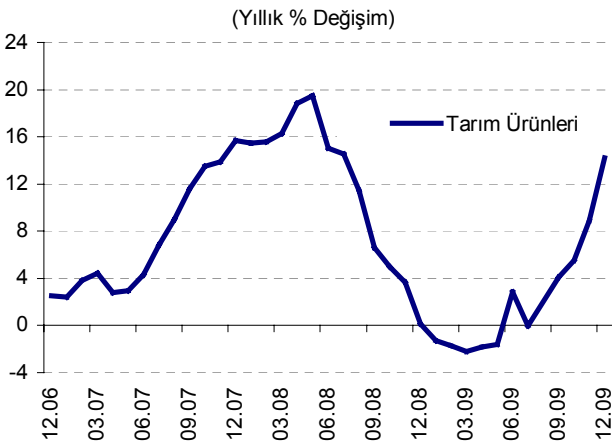

İşlenmemiş gıda fiyatları, Aralık ayında yüzde 3,97 oranında artmıştır. Grup yıllık enflasyonu son iki ayda 6,2 puan artarak yüzde 19,35'e ulaşırken, bu seviye endeks tarihindeki en yüksek yıl sonu enflasyonu olmuştur. İşlenmiş gıda yıllık enflasyonu da et ve süt ürünlerindeki artışların etkisiyle yüzde 1,04'e yükselmiştir. Bu gelişmeler ışığında, 2009 yılı gıda ve alkolsüz içecekler grubu yıllık enflasyonu yüzde 9,26 olarak gerçekleşmiştir.

Ocak ayından itibaren yürürlüğe giren, bazı enerji ve hizmet kalemleri ile alkollü içecek ve tütün ürünlerini kapsayan vergi düzenlemelerinin Ocak ayı enflasyonu üzerindeki doğrudan etkisinin (önemli bir kısmı akaryakıt ve tütün ürünlerindeki fiyat artışlarından kaynaklanmak üzere) 1,5 puan civarında olacağı tahmin edilmektedir. Bu çerçevede, Ocak ayında yıllık enflasyonda belirgin bir artış olması beklenmekte, ancak temel enflasyon göstergelerinin olumlu seyrini koruyacağı öngörülmektedir.

...ÜFE...

Aralık ayında üretici fiyatları aylık bazda yüzde 0,66, yıllık bazda yüzde 5,93 oranında yükselmiştir. Yıllık artış oranındaki yükselişte baz etkisi ve tarım fiyat gelişmeleri etkili olmuştur. Tarım grubunda yıllık enflasyon yüzde 14,22'ye yükselirken, petrol hariç imalat sanayi grubunun yıllık fiyat artış oranı baz etkisi nedeniyle yüzde 2,45'e yükselmiştir.

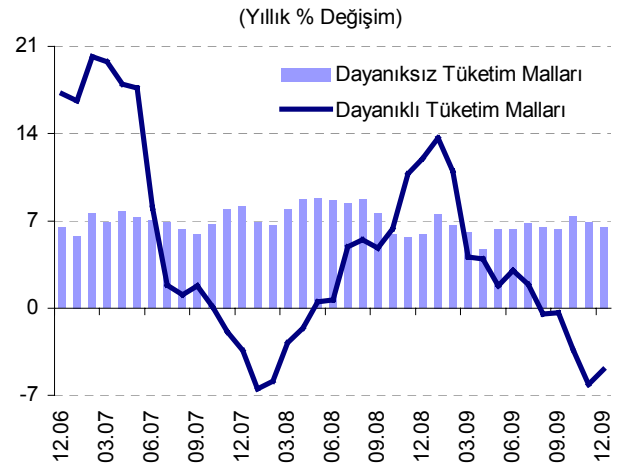
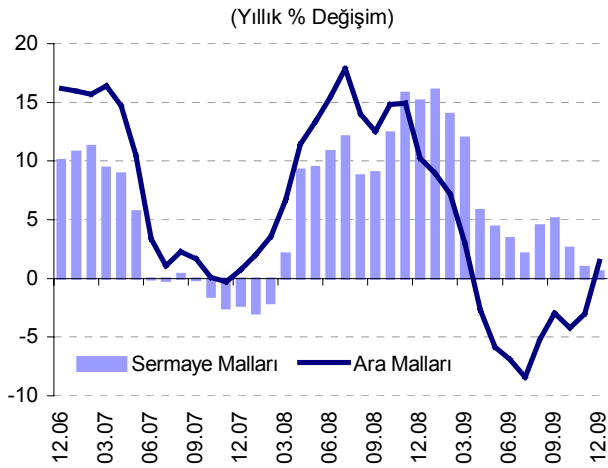
Ara malları fiyatları, Aralık ayında, ana metal ile tekstil ürünleri imalatı fiyatlarındaki artışın etkisiyle yükselmiş ve Nisan ayından itibaren ilk defa bir önceki yılın aynı dönemindeki seviyesinin üzerinde gerçekleşmiştir. Dayanıklı tüketim malları grubunda fiyatlar aylık bazda yüzde 0,43 oranında artsa da, yıllık bazda düşmeyi sürdürmüştür. Sermaye malları fiyatları motorlu kara taşıtları imalatı fiyatlarındaki azalışla gerilerken, dayanıksız tüketim mallarında aylık bazda belirgin bir değişim gözlenmemiştir. Özetle, üretici fiyatlarında yılın ikinci yarısından itibaren sınırlı bir yükseliş gözlenmekte, ancak artış oranlarının ılımlı seyretmesi tüketici fiyatları üzerinde belirgin bir maliyet baskısı olmadığına işaret etmektedir.

ARALIK AYI FİYAT GELİŞMELERİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

5 Ocak 2010

MİGS Sınıflamasına Göre ÜFE Gelişmeleri

Aylık Yüzde Değişim

	Ara.08	Oca.09	Şub.09	Mar.09	Nis.09	May.09	Haz.09	Tem.09	Ağu.09	Eyl.09	Ekm.09	Kas.09	Ara.09	Yıllık
Ara Malları	-3,60	0,04	-0,02	0,21	-0,89	-1,24	0,54	-0,23	0,81	1,16	-0,41	0,63	0,89	1,48
Sermaye Malları	0,20	1,23	-0,57	1,04	0,83	-1,75	-0,66	-0,42	-0,24	0,61	0,03	0,67	-0,15	0,59
Dayanıklı Tüketim Malları	-0,80	-0,56	-1,47	-3,60	0,60	0,45	0,90	1,03	-0,85	-0,26	-1,63	-0,01	0,43	-4,96
Dayanıksız Tüketim Malları	0,31	0,40	0,81	0,29	0,75	1,19	0,06	0,40	0,13	0,91	1,23	0,20	-0,02	6,53
Enerji	-12,18	-0,01	6,32	1,23	0,34	-3,31	3,51	-1,36	1,54	-0,54	-0,12	4,31	0,25	12,45

Kaynak: TÜİK, TCMB.

...TABLOLAR

Aralık Ayı TÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2009		2008	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
TÜFE	100	0,53	6,53	-0,41	10,06
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	28,03	2,22	9,26	0,48	11,90
Alkollü İçecekler ve Tütün	4,58	-0,05	20,91	0,00	0,32
Giyim ve Ayakkabı	7,22	-2,79	3,39	-3,92	-1,54
Konut	18,63	0,49	2,31	-0,53	22,88
Ev Eşyası	7,53	-0,36	-2,68	0,59	10,37
Sağlık	2,50	-0,44	2,44	-0,31	2,01
Ulaştırma	12,64	-0,26	7,89	-2,51	2,37
Haberleşme	4,60	0,93	3,35	0,51	5,74
Eğlence ve Kültür	2,54	-0,38	8,92	0,59	6,98
Eğitim	2,47	0,00	5,47	-0,08	7,32
Lokanta ve Oteller	5,47	0,63	7,31	0,23	13,44
Çeşitli Mal ve Hizmetler	3,79	0,50	13,75	1,49	11,66

Kaynak: TÜİK

Aralık Ayı ÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2009		2008	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
ÜFE	100	0,66	5,93	-3,54	8,11
Tarım	17,76	1,90	14,22	-2,87	0,16
Sanayi	82,24	0,36	4,14	-3,69	10,07
Madencilik	2,20	2,31	10,58	-3,05	16,93
İmalat	73,75	0,28	5,20	-3,81	6,36
Elektrik, Gaz ve Su	6,29	0,64	-10,50	-2,67	60,28

Kaynak: TÜİK

Bu rapor, fiyat istatistiklerinin Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmasını izleyen iş günü içinde yayımlanmakta ve TCMB'nin bir önceki ayın enflasyon rakamlarına ilişkin ilk görüşlerini ifade etmekte olup, resmi fiyat istatistiklerinin açıklanması ile Para Politikası Kurulu toplantısı arasında geçen süre zarfında aylık enflasyon gelişmelerinin kamuoyu tarafından daha sağlıklı biçimde yorumlanmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.